

10th International Conference on Legal and Judicial Studies

جلوه‌های عوام‌گرایی کیفری در حوزه سیاست کیفری در مرحله پیش‌دادرسی در ایران

دکتر شهلا معظمی

هیات علمی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

محمد امین سمیعی

دانشجوی دکتری تخصصی حقوق جزا و جرم‌شناسی دانشگاه تهران

چکیده

عوام‌گرایی کیفری به رویکردی گفته می‌شود که قصد دارد با سخت‌گیری و اعمال مجازات‌های سنگین بر بعضی از مجرمان، پدیده جنایی را در جامعه کنترل کند و از بی‌نظمی در جامعه جلوگیری کند و به عبارتی برای شهروندان جامعه امنیت را تأمین کند. سیاست کیفری ایران همانند بسیاری از کشورها، به ویژه در سال‌های اخیر، پذیرای اندیشه‌های عوام‌گرایی بوده است. تشدید رقابت‌های انتخاباتی و تلاش گروه‌های مختلف برای پیروزی، به ویژه در انتخابات ریاست جمهوری، باعث شده موضوعات مرتبط با جرم به یکی از مباحث مهم انتخاباتی تبدیل شود. در این پژوهش به جلوه‌های عوام‌گرایی کیفری در حوزه سیاست کیفری در مرحله پیش‌دادرسی در ایران پرداخته شده است. برای تضمین سلامت و عدالت در نظام عدالت کیفری و جلوگیری از آلودگی این نظام به سیاست‌های کیفری عوام‌گرا، رهیافت‌های چندگانه‌ای را با ملاحظه پیچیدگی مسئله جرم و کنترل آن، در نظر گرفت. تقویت سرمایه اجتماعی از طریق مولفه‌های اصلی آن یعنی اعتماد و انسجام اجتماعی و تأکید بر مدیریت دانش در لایه‌های مختلف جامعه به ویژه نظام عدالت کیفری و نیز فضاهای ارتباطی، به عنوان رهیافت‌های مهم اجتماعی در این زمینه محسوب می‌شوند.

کلمات کلیدی: عوام‌گرایی کیفری، عوام‌گرایی، مرحله پیش‌دادرسی، سیاست کیفری